लोकसेवा आयोग (PSC), शिक्षक सेवा आयोग (TSC) तथा बैंकिङ विशेष तयारी

पछिल्लो ३ महिनाका १०५ समसामयिक प्रश्नोत्तर

वि.सं. २०८३ भदौ, असोज र कार्तिक महिनाका अति महत्वपूर्ण राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय घटनाक्रम (एक शब्द / छोटो उत्तर सहित)

संकलन तथा प्रकाशन: **www.tulasinepali.com.np** • कुल प्रश्न संख्या: १०५

१. राष्ट्रिय राजनीति, शासन तथा नियुक्ति (National & Appointments)

क्र.सं.	प्रश्न	उत्तर
१	नेपाल प्रहरीको ३४औँ प्रहरी महानिरीक्षक (IGP) पदमा कसलाई नियुक्त गरिएको छ?	**डा. मनोज केसी**
२	प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् (CTEVT) को सदस्य-सचिवमा को नियुक्त भएका छन्?	**प्रमोदभक्त आचार्य**
३	गुठी संस्थानको अध्यक्ष पदमा कसलाई नियुक्त गरिएको छ?	**डा. गोविन्द टण्डन**
४	चलचित्र विकास बोर्डको कार्यवाहक अध्यक्षमा को नियुक्त भएका छन्?	**रविलाल शर्मा**
५	त्रिभुवन विश्वविद्यालयको रेक्टर पदमा कसलाई नियुक्त गरिएको छ?	**प्रा. डा. अञ्जना महर्जन सिंह**
६	नेपाल मेडिकल काउन्सिल (NMC) को रजिष्ट्रारमा को नियुक्त भएका छन्?	**डा. सुप्रभात श्रेष्ठ**
७	नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद् (NHRC) को सदस्य-सचिवमा को नियुक्त भएका छन्?	**डा. प्रमोद जोशी**
८	नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद् (NHPC) को रजिष्ट्रारमा कसलाई नियुक्त गरिएको छ?	**रमेश श्रेष्ठ**
९	संघीय संसद्को प्रतिनिधि सभामा 'संघीय निजामती सेवा विधेयक' कहिले दर्ता गरियो?	**वि.सं. २०८३ असोज १५**
१०	स्वास्थ्य बीमा सेवा लिन राष्ट्रिय परिचयपत्र (NID) कहिलेदेखि अनिवार्य गरिने भएको छ?	**वि.सं. २०८३ पुस १**
११	पशु वधशाला तथा मासु जाँच ऐन काठमाडौँ उपत्यकामा कहिलेदेखि कडाइका साथ लागू गरिएको छ?	**वि.सं. २०८३ मङ्सिर १**
१२	मन्त्रिपरिषद्ले आ.व. २०८३/८४ का लागि कतिवटा अस्थायी राजपत्राङ्कित दरबन्दी स्वीकृत गरेको छ?	**८३१ वटा**
१३	जेन-जी (Gen Z) आन्दोलनसँग सम्बन्धित मुद्दा फिर्ता सिफारिस समितिको संयोजक को थिए?	**बाबुराम रेग्मी**
१४	प्रथम 'जेन-जी (Gen Z) शहीद दिवस' कहिले मनाइयो?	**वि.सं. २०८३ भदौ २३**
१५	कुन भारतीय स्थल सेनाध्यक्षलाई राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलद्वारा नेपाली सेनाको मानार्थ महारथी दर्जा प्रदान गरियो?	**जनरल धिरज सेठ**
१६	प्रधानमन्त्री बालेन्द्र शाहले संयुक्त राष्ट्रसंघको कतिऔँ महासभालाई सम्बोधन गर्नुभयो?	**८१औँ**
१७	नेपालसँग औपचारिक कूटनीतिक सम्बन्ध कायम गर्ने १८४औँ राष्ट्र कुन हो?	**गिनि बिसाउ (Guinea-Bissau)**
१८	नेपाल र गिनि बिसाउबीच कूटनीतिक सम्बन्ध कहिले स्थापना भयो?	**वि.सं. २०८३ भदौ १७**

क्र.सं.	प्रश्न	उत्तर
१९	नेपालले हालै कुन युरोपेली मुलुकमा वाणिज्य दूतावास स्थापना गर्ने निर्णय गरेको छ?	**पोर्चुगल**
२०	नेपाल सरकारले ८,००० मिटरभन्दा अग्ला थप कतिवटा हिमाललाई अन्तर्राष्ट्रिय सूचीमा सूचीकृत गर्न प्रस्ताव गरेको छ?	**८ वटा**

२. अर्थतन्त्र, पूर्वाधार तथा सूचकाङ्क (Economy & Rankings)

क्र.सं.	प्रश्न	उत्तर
२१	विश्व आर्थिक स्वतन्त्रता सूचकाङ्क २०२६ मा नेपाल कतिऔँ स्थानमा रहेको छ?	**८०औँ**
२२	विश्व आर्थिक स्वतन्त्रता सूचकाङ्क २०२६ मा नेपालले १० मा कति अङ्क प्राप्त गरेको छ?	**६.५८**
२३	विश्व आर्थिक स्वतन्त्रता सूचकाङ्क २०२६ को पहिलो स्थानमा कुन अर्थतन्त्र रहेको छ?	**हङकङ**
२४	विश्व नवप्रवर्तन सूचकाङ्क (GII) २०२६ मा १३८ अर्थतन्त्रमध्ये नेपाल कतिऔँ स्थानमा छ?	**१०४औँ**
२५	नेपाल राष्ट्र बैंकले रु. १ दरका कति थान सिक्का टकमरी (Minting) गर्न बोलपत्र आह्वान गरेको छ?	**४० करोड**
२६	नेपालको कुल क्षेत्रफलको कति प्रतिशत भू-भाग वनजङ्गलले ढाकेको पछिल्लो तथ्याङ्क छ?	**४६ प्रतिशतभन्दा बढी**
२७	नेपाल भूकम्प विपद् बन्ड (Earthquake Catastrophe Bond) का लागि कुन संस्थासँग सम्झौता गर्ने निर्णय भएको छ?	**विश्व बैंक (World Bank)**
२८	पूर्व-पश्चिम विद्युत् प्रसारणका लागि हालै निर्माण सम्पन्न भएको मुख्य प्रसारण लाइन कुन हो?	**हेटौँडा-ढल्केबर ४०० केभी**
२९	नेपालको संसद्मा अनुमोदनका लागि पठाइएको सामुद्रिक यातायात सम्बन्धी क्षेत्रीय सम्झौता कुन संगठनको हो?	**बिम्स्टेक (BIMSTEC)**
३०	विश्व आर्थिक स्वतन्त्रता सूचकाङ्क २०२६ मा छिमेकी मुलुक भारत कतिऔँ स्थानमा छ?	**८८औँ**

३. स्वास्थ्य, वातावरण तथा विपद् (Health, Environment & Disasters)

क्र.सं.	प्रश्न	उत्तर
३१	विश्व स्वास्थ्य संगठन (WHO) द्वारा घोषित नेपालको पहिलो 'स्वस्थ सहर' (Healthy City) कुन हो?	**धुलिखेल नगरपालिका**
३२	धुलिखेल नगरपालिका एसियाको कतिऔँ स्वस्थ सहर बन्न सफल भएको छ?	**दोस्रो**
३३	स्वस्थ सहर मूल्याङ्कनमा धुलिखेलले कति अङ्क प्राप्त गरेको छ?	**६५.४८**
३४	स्वस्थ सहर घोषित भएबापत धुलिखेलले विश्व स्वास्थ्य संगठनबाट कति पुरस्कार राशि प्राप्त गऱ्यो?	**५,००० अमेरिकी डलर**

क्र.सं.	प्रश्न	उत्तर
३५	वि.सं. २०८३ भदौ १० गते भोटेकोशी र त्रिशूली नदीमा भीषण बाढी आउनुको मुख्य कारण के थियो?	**हिमपहिरो (लाङटाङ लिरुङ)**
३६	भदौ १० को बाढीपछि गृह मन्त्रालयले कति जिल्लाका १४ स्थानीय तहलाई विपद् सङ्कटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गऱ्यो?	**५ जिल्ला**
३७	रसुवागढी बाढी–विपद्को शोकका कारण वि.सं. २०८३ मा कतिऔँ निजामती सेवा दिवसका औपचारिक कार्यक्रम स्थगन गरिए?	**२३औँ**
३८	भोटेकोशी–त्रिशूली बाढीबाट पर्यटन क्षेत्रमा मात्र करिब कति अर्ब रुपैयाँ बराबरको क्षति पुगेको अनुमान छ?	**रु. ५२.६७ अर्ब**

४. पुरस्कार, सम्मान तथा साहित्य (Awards & Honors)

क्र.सं.	प्रश्न	उत्तर
३९	वि.सं. २०८३ को 'षडानन्द राष्ट्रिय पुरस्कार' कसलाई प्रदान गर्ने निर्णय गरिएको छ?	**प्रा. डा. प्रेमकुमार खत्री**
४०	हेमबहादुर मल्ल सम्मान वर्ष २०८१ बाट कसलाई सम्मानित गरियो?	**डा. रामकण्ठ माकजू श्रेष्ठ**
४१	हेमबहादुर मल्ल सम्मान वर्ष २०८२ कसलाई प्रदान गरियो?	**रामेश्वरप्रसाद खनाल**
४२	हेमबहादुर मल्ल सम्मानको पुरस्कार राशि कति रहेको छ?	**रु. २ लाख**
४३	नवौँ विश्व संस्कृत दिवस २०८३ का अवसरमा 'संस्कृत विशेष सम्मान' कसलाई प्रदान गरियो?	**प्रा. हरिशरण उपाध्याय**
४४	काठमाडौँ चलचित्र महोत्सव २०८३ अन्तर्गत लघु चलचित्र प्रतियोगितामा प्रथम हुने चलचित्र कुन हो?	**भौँगु छैं: (मेरो घर)**
४५	प्रथम पुरस्कार विजेता लघु चलचित्र 'भौँगु छैं:' का निर्देशक को हुन्?	**सौगात सापकोटा**
४६	मिसेस नेपाल वर्ल्ड २०२६ को मुख्य उपाधि कसले जितिन्?	**बिनिता गुरुङ**
४७	थाइल्याण्डमा सम्पन्न 'मिस वेलनेस वर्ल्ड २०२६' को उपाधि जित्ने पहिलो नेपाली को हुन्?	**सान्वी मण्डल**
४८	एसियाको नोबेल मानिने ६८औँ रामन म्यागासेसे पुरस्कार २०२६ सिंगापुरका कसलाई प्रदान गरियो?	**टमी कोह (Tommy Koh)**
४९	रामन म्यागासेसे पुरस्कार २०२६ पाउने बंगलादेशकी समाजसेवी को हुन्?	**रुना खान (Runa Khan)**
५०	रामन म्यागासेसे पुरस्कार २०२६ पाउने म्यानमारका अधिकारकर्मी को हुन्?	**बो क्यी (Bo Kyi)**

५. खेलकुद (Sports)

क्र.सं.	प्रश्न	उत्तर
५१	तेस्रो नेपाल प्रिमियर लिग (NPL) क्रिकेट प्रतियोगिता कहिलेदेखि कहिलेसम्म सञ्चालन भयो?	**सन् २०२६ अक्टोबर २६ – नोभेम्बर २१**
५२	तेस्रो नेपाल प्रिमियर लिग (NPL) को उद्घाटन कसले गरेका थिए?	**प्रधानमन्त्री बालेन्द्र शाह**
५३	तेस्रो नेपाल प्रिमियर लिगमा कतिवटा फ्रेन्चाइज टोली सहभागी छन्?	**८ वटा**
५४	जापानको आइची र नागोयामा सम्पन्न २०औँ एसियाली खेलकुदमा नेपालले कुन पदक जित्यो?	**कांस्य (Bronze)**
५५	२०औँ एसियाली खेलकुदमा नेपाललाई पदक दिलाउने खेल कुन हो?	**महिला कबड्डी**
५६	२०औँ एसियाली खेलकुदको महिला कबड्डीमा स्वर्ण पदक कुन देशले जित्यो?	**भारत**
५७	कर्णाली प्रदेशमा आयोजना हुने १०औँ राष्ट्रिय खेलकुदमा कतिवटा खेल समावेश गरिएका छन्?	**३२ वटा**
५८	१०औँ राष्ट्रिय खेलकुदमा पहिलोपटक समावेश गरिएको आधुनिक खेल विधा कुन हो?	**ई-स्पोर्ट्स (E-Sports)**
५९	१४औँ दक्षिण एसियाली खेलकुद (SAG) सन् २०२७ अप्रिलमा कुन देशमा आयोजना हुँदैछ?	**पाकिस्तान**
६०	२३औँ एनएसजेएफ पल्सर स्पोर्ट्स अवार्डमा वर्षको उत्कृष्ट पुरुष खेलाडी को घोषित भए?	**चन्द्रबहादुर थापा मगर (बक्सिङ)**
६१	२३औँ एनएसजेएफ पल्सर स्पोर्ट्स अवार्डमा वर्षकी उत्कृष्ट महिला खेलाडी को बनिन्?	**एरिका गुरुङ (कराते)**
६२	भियतनाममा सम्पन्न तेस्रो पिकलबल विश्वकपमा नेपाललाई ऐतिहासिक कांस्य पदक दिलाउने खेलाडी को हुन्?	**दावासोनाम शेर्पा**
६३	अर्जेन्टिनाका विश्वचर्चित फुटबलर लियोनल मेस्सीले कति वर्षको उमेरमा अन्तर्राष्ट्रिय फुटबलबाट सन्यास लिए?	**३८ वर्ष**

६. अन्तर्राष्ट्रिय घटनाक्रम तथा विज्ञान (International & Science)

क्र.सं.	प्रश्न	उत्तर
६४	ब्राजिलको इतिहासमा चौथोपटक राष्ट्रपति निर्वाचित हुने राजनीतिज्ञ को हुन्?	**लुइज इनासिओ लुला दा सिल्भा**
६५	बंगलादेशको २३औँ राष्ट्रपतिमा को निर्वाचित भएका छन्?	**मिर्जा फखरुल इस्लाम आलमगीर**
६६	नर्वेका राजा ह्याराल्ड पाँचौँको निधनपछि नर्वेको नयाँ राजा को बनेका छन्?	**हाकोन आठौँ (King Haakon VIII)**
६७	नर्वेका दिवंगत राजा ह्याराल्ड पाँचौँले कति वर्ष शासन गरेका थिए?	**३५ वर्ष**
६८	स्पेसएक्स (SpaceX) को 'स्टारसिप' रकेटले पहिलोपटक पृथ्वीको कक्ष (Orbit) मा कहिले सफलतापूर्वक प्रवेश गऱ्यो?	**सन् २०२६ सेप्टेम्बर २८**
६९	संयुक्त राष्ट्रसंघको ८१औँ महासभा कुन सहरमा सम्पन्न भयो?	**न्युयोर्क**

७. दिवस तथा नाराहरू (Days & Themes 2026 / 2083)

क्र.सं.	प्रश्न	उत्तर
७०	वि.सं. २०८३ भदौ ३ गते मनाइएको राष्ट्रिय सूचना दिवस कुन ऐन लागू भएको सम्झनामा मनाइन्छ?	**सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४**
७१	सन् २०२६ को 'विश्व लामखुट्टे दिवस' को अन्तर्राष्ट्रिय नारा के रहेको थियो?	**Small Bite, Big Threat**
७२	सन् २०२६ को 'बेपत्ता पारिएका व्यक्तिहरूको अन्तर्राष्ट्रिय दिवस' (अगस्ट ३०) को नारा के हो?	**Victims first. Actions now**
७३	१९औँ राष्ट्रिय पुस्तकालय दिवस २०८३ (भदौ १५) को आदर्श वाक्य के तय गरिएको थियो?	**बाल, युवा र वृद्ध : पुस्तकालय सबैको गन्तव्य**
७४	नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको ६४औँ स्थापना दिवस (भदौ १८) को मूल नारा के थियो?	**मानवताका लागि एकताबद्ध होऔँ**
७५	६०औँ अन्तर्राष्ट्रिय साक्षरता दिवस २०२६ को विश्वव्यापी नारा के रहेको थियो?	**Literacy for people, the planet and prosperity**
७६	सन् २०२६ को ६०औँ अन्तर्राष्ट्रिय साक्षरता दिवसको मुख्य विश्वव्यापी समारोह कुन देशमा आयोजना गरियो?	**मेक्सिको**
७७	सन् २०२६ को 'विश्व सहर दिवस' (World Cities Day) को मुख्य नारा के रहेको छ?	**Regenerating the City: Adequate Housing for All**
७८	सन् २०२६ को 'विश्व सुनामी जागरूकता दिवस' को मुख्य नारा के हो?	**Be Tsunami Ready: Resilience Starts With You**
७९	सन् २०२६ को 'पत्रकार विरुद्धको अपराधको दण्डहीनता अन्त्य गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय दिवस' को नारा के हो?	**Threats Evolve. Impunity Endures.**
८०	अन्तर्राष्ट्रिय परमाणु परीक्षण विरुद्धको दिवस (अगस्ट २९) कुन देशको परीक्षण केन्द्र बन्द भएको सम्झनामा मनाइन्छ?	**कजाखस्तान**

८. विविध समसामयिक तथ्य (Miscellaneous Quick Recall)

क्र.सं.	प्रश्न	उत्तर
८१	नर्वेका नवनियुक्त राजा हाकोन आठौँको उमेर कति वर्ष रहेको छ?	**५३ वर्ष**
८२	रामन म्यागासेसे पुरस्कार २०२६ कति जना व्यक्तिलाई प्रदान गर्ने घोषणा गरिएको छ?	**३ जना**
८३	नर्वेका राजा ह्याराल्ड पाँचौँको कति वर्षको उमेरमा निधन भयो?	**८९ वर्ष**
८४	बंगलादेशका २३औँ राष्ट्रपति मिर्जा फखरुल कुन राजनीतिक दलका नेता हुन्?	**बंगलादेश नेसनलिस्ट पार्टी (BNP)**
८५	नवौँ विश्व संस्कृत दिवस कुन तिथिमा मनाइयो?	**श्रावण शुक्ल पूर्णिमा**
८६	पशुपति क्षेत्र विकास कोष र लुम्बिनी विकास कोषको कानुन एकीकृत गर्न कुन निकायले सैद्धान्तिक स्वीकृति दियो?	**मन्त्रिपरिषद्**
८७	निःशुल्क कानुनी सहायता विधेयक, २०८३ कुन सभाबाट पारित भएको हो?	**प्रतिनिधि सभा**

क्र.सं.	प्रश्न	उत्तर
८८	निःशुल्क कानुनी सहायता विधेयकले कति तहमा कानुनी सहायता समिति रहने व्यवस्था गरेको छ?	**तीन (केन्द्रीय, प्रादेशिक र जिल्ला)**
८९	विश्व आर्थिक स्वतन्त्रता सूचकाङ्क २०२६ नेपालमा कुन संस्थाको सहकार्यमा सार्वजनिक गरिएको हो?	**समृद्धि फाउन्डेसन**
९०	विश्व आर्थिक स्वतन्त्रता सूचकाङ्क तयार गर्ने मुख्य अन्तर्राष्ट्रिय संस्था कुन हो?	**फ्रेजर इन्स्टिच्युट (क्यानडा)**
९१	अघिल्लो वर्ष ८९औँ स्थानमा रहेको नेपाल विश्व आर्थिक स्वतन्त्रता सूचकाङ्क २०२६ मा कति स्थान तल झर्‍यो?	**१ स्थान**
९२	विश्व आर्थिक स्वतन्त्रता सूचकाङ्क २०२६ मा चीन कतिऔँ स्थानमा रहेको छ?	**११०औँ**
९३	मिस वेलनेस वर्ल्ड २०२६ को प्रतियोगिता कुन सहरमा सम्पन्न भएको थियो?	**बैंकक (थाइल्याण्ड)**
९४	२०औँ एसियाली खेलकुदमा नेपालको महिला कबड्डी टोलीले जितेको पदक कतिऔँ एसियाड पदक हो?	**दोस्रो**
९५	१०औँ राष्ट्रिय खेलकुद वि.सं. २०८३ को कुन महिनामा सञ्चालन हुने तय भएको छ?	**मङ्सिर**
९६	नेपालमा अस्थायी राजपत्राङ्कित दरबन्दी स्वीकृत गर्ने निर्णय कुन आर्थिक वर्षका लागि गरिएको हो?	**आ.व. २०८३/८४**
९७	नेपालको भोटेकोशी र त्रिशूली बाढीको उद्गम कुन नदीको उपत्यकामा खसेको हिमपहिरो थियो?	**ल्हेन्दे खोला**
९८	विश्व स्वास्थ्य संगठनले धुलिखेललाई स्वस्थ सहर घोषणा गर्दा पहिलो स्थानमा रहेको एसियाली सहर कुन हो?	**पुणे (भारत)**
९९	वि.सं. २०८३ भदौमा नियुक्त भएका त्रिभुवन विश्वविद्यालयका रजिष्ट्रार को हुन्?	**प्रा. डा. रवीन्द्र शिवकोटी**
१००	वि.सं. २०८३ कात्तिक १५ गते सम्पन्न 'मिसेस नेपाल वर्ल्ड २०२६' कुन सहरमा आयोजना भएको थियो?	**काठमाडौँ**
१०१	प्रधानमन्त्री बालेन्द्र शाह ८१औँ राष्ट्रसंघीय महासभामा भाग लिन कहिले अमेरिका प्रस्थान गर्नुभएको थियो?	**वि.सं. २०८३ असोज ६**
१०२	विश्व नवप्रवर्तन सूचकाङ्क २०२६ मा जम्मा कतिवटा अर्थतन्त्र समावेश गरिएका छन्?	**१३९ वटा**
१०३	पशु वधशाला तथा मासु जाँच ऐन देशभर कहिलेदेखि लागू गर्ने लक्ष्य राखिएको छ?	**वि.सं. २०८४ साउन १**
१०४	लियोनल मेस्सीले कुन देशको राष्ट्रिय फुटबल टोलीबाट सन्यास लिएका हुन्?	**अर्जेन्टिना**
१०५	स्पेसएक्सको स्टारसिप रकेट कुन अमेरिकी राज्यबाट प्रक्षेपण गरिएको थियो?	**टेक्सास**

नोट: लोकसेवा, शिक्षक सेवा तथा बैंकिङ परीक्षाको अन्तिम पुनरावृत्तिका लागि तयार पारिएको • www.tulasinepali.com.np